

Vardas kaip kūnas Ivano Gončiarovo romane *Oblomovas*

R a m ū n a s Š I L I S
Šiaulių universitetas

Pagrindiniai žodžiai: *vardas, kūnas, kūniškumas, susitikimas, pasaulis.*

Ivanas Gončiarovas (1812–1891) – vienas žymiausių XIX a. rusų realistinės prozos kūrėjų. Rašytojo kūriniai pasižymi nepaprastu vaizdingumu, ryškiais, išimamais veikėjų paveikslais. Autorius ypač daug dėmesio skiria personažų kūno vaizdui. Protagonisto kūnas Gončiarovo romane *Oblomovas* atsiskleidžia kaip juntantis ir suvokiantis, *ištirpstantis* jo suvokiamame ir patiriamame pasaulyje. Kūnas čia – tarsi pagrindinis „įrankis“, per kurį patiriamas pasaulis. Tarp kūno ir pasaulio susiklosto santykiai, prilygstantys lygiaverčiam dviejų kūnų (žmogaus ir pasaulio) „bendravimui“. Subjektas liečia ir yra liečiamas, regi ir yra regimas, kalba ir yra kalbinamas.

Asmens dialoge su pasauliu svarbus vaidmuo tenka kalbai, žodžiui. Pasak Viktorijos Daujotytės, „Kalba yra jungtis – sankaba. Kalba vienin sukabina, sutelkia tai, kas yra atskirai. Duoda pirmuosius amžinus daiktus – *žodžius*, pražiodyto kūno prasmines artikuliacijas“ (D a u j o t y t ė 2003, 124). Kūnas aptinkamas ir rodomi per kalbą, kalboje. Pati kalba yra kūniška, fiziologiška, įkūnyta. Šiame kontekste svarbus asmens vardas. *Vardo filosofijoje* Aleksandras Losevas pastebi, kad „vardas – suvokiančiojo ir suvokiamąjo susitikimo arena. Varde slypi intymai skirtingų būties sferų vienovė“ (Л о с е в 1990, 48–49). Pratęsiant šią filosofo mintį vertėtų pabrėžti, kad ištiriamas ar parašomas vardas, išnirdamas iš kalbinės anapusbės, pasirodo žmogaus gyvenamajame pasaulyje įgavęs pavidalą, kūniškumą.

Šio straipsnio tikslas – pasitelkiant fenomenologinę teksto analizę atskleisti vardo, pasirodančio kūnu, kūniškai, fenomeną Ivano Gončiarovo romane *Oblomovas*.

Vardas yra ir esantis (iki ištariimo, parašymo), ir nesantis, tik pasirodantis, išnyrantis iš anapus kalbos, jos šaknų. Romane šis pasirodymo, perėjimo į būties struktūras momentas yra esminis. Pirmiausia, su kuo susiduria skaitytojas *Oblomove*, atverdamas naują patirimo horizontą, – tai vardas, nuo kurio prasideda visa, kas vėliau materializuojasi tekste kaip konkretaus veikėjo paveikslas. Šio principo nuosekliai laikomasi įtraukiant į pasakojimą visus pagrindinius veikėjus (Oblomovą, Štolcą, Olgą).

Už kiekvieno vardo slypi gyvenimas, net jei jis tėra ištiriamas. Švelnus ir raminantis pagrindinio veikėjo Iljos Iljičiaus Oblomovo vardo skambesys prisiderina,

susilieja ir išnyksta tingiame ir lėtame herojaus gyvenime. Iljos Iljičiaus varde ir per vardą įvyksta skaitytojo pasiruošimas susitikimui, o vėliau ir pats susitikimas, koncentruojantis sąmonę į objektą, sukuriantis nors ir nematomą, bet nepaprastai stiprų psichoemocinį ryšį su protagonistu, kuris, pasak naratoriaus, „<...> buvo ne pagal amžių ikūnėjęs, per mažai judėjo, jo kūnas buvo per daug išglebęs. Netgi susijaudinimo momentais jo judesius tvardė romus ir savotiškas, grakštus tingulys, o nerimas išnykdavo, apėmus apatijai ir miegui“ (Г о н ч а р о в 2002, 5).

Skaitytojui tekste, pirmą kartą vizualiai susidūrusiam su pagrindiniu veikėju, nelieka jokių abejonių, kad iš Iljos Iljičiaus Oblomovo vardo sklindanti energija yra persmelkusi protagonisto materialųjį pavidalą.

Pažymėtina, kad kalbinėje plotmėje protagonisto vardo struktūrą organizuojanti ir palaikanti energija yra nevienodai pasiskirsčiusi šio kalbinio kūno segmentuose. Didžiausia apatijos ir pasyvumo koncentracija aptinkama ne varde, o pagrindinio romano veikėjo pavardėje. Būtent čia, t. y. pavardėje, pasireiškia Oblomovo tėvų ir protėvių daugelį amžių kaupęsis, iš kartos į kartą perduodamas pasyvumas, saugomas ne tik genuose, bet ir šeimos varde, kalbiniame genofonde.

Tai liudija ir Olgos žodžiai, ištarti išsiskyrimo su mylimuoju akimirka: „Aš mylėjau būsimąjį Oblomovą! Tu romus, doras, Ilja; tu švelnus. <...> Man šito maža, man reikia šio to daugiau“ (Ibid., 382). Taip nubrėžiama griežta riba tarp dviejų skirtingų veikėjo vardo kūno segmentų. Protagonisto vardas, kalbinėje plotmėje suartėjęs su artimu kito vardo (Iljinskajos) kūnu, Olgos suvokiamas kaip „gyvojo“ Oblomovo dalis, o mylimojo pavardė jai tampa apatijos, snaudulio, abejingumo simboliu, t. y. tuo, kas neleidžia jiems būti kartu, išsklaido kalbinėje plotmėje susijungusias energetines struktūras, išskiria vienas kito poreikių nesugebėjusius patenkinti garsinius ir fizinius kūnus.

Olga nurodo ir oblomoviškumo ištakas – tai Oblomovų giminės „lizdas“ Oblomovka. „Tu savo mokėjimą praradai vaikas būdamas, Oblomovkoje, tarp tetų, auklių ir senukų-saugotojų. Prasidėjo nuo to, kad neišmokai apsimauti kojinių, baigėsi tuo, kad nemoki gyventi“ (Ibid., 328). Romane Oblomovka atlieka namų erdvės, „prarastojo rojaus“ funkciją. Tikrai šioje erdvėje kūnas ir žodis, žodžio kūnas kiekviename judesyje, jutime, garse ir netgi tyloje, kurioje gimsta ir tarpsta kalbiniai kūnai, randa sau tapačius pavidalus.

Palikdamas Oblomovką protagonistas išsiveržia ir iš kalbinės erdvės, kurioje užgimė jo vardas. Tačiau ryšys tarp vardo ir jo gyvybinių galių šaltinio nenutrūksta. Dėmesio vertas Olgos ir Oblomovo pokalbis, kai pagrindinis veikėjas, kreipdamasis į kalbines savosios egzistencijos ištakas, identifikuoja pasyvumo šaltinį, apnuodijusį jo dvasią ir fizinę būtį: „Kodėl viskas žuvo, – staiga pakėlus galvą paklausė jį. – Kas tave prakeikė, Ilja? Ką tu padarei? Tu geras, protingas, švelnus, taurus... ir... žūsti! Kas tave pražudė? Nėra vardo tai blogybei... <...> Yra, tai oblomoviškumas, – pakuždomis ištare jis“ (Ibid., 406).

Nebegalėdamas neigti dvasią ir kūną apėmusio sąstingio, protagonistas įvardija būseną, į kurią jis yra pasinėręs. Kaip teigia Superanskaja, „įvardijimas – tai žmo-

gaus aplinkinio pasaulio pažinimą nuolatos lydintis procesas“ (С у п е р а н с к а я 1973, 104), todėl šiuo veiksmu Oblomovas ne tik pripažįsta savo tikrąjį „aš“, bet ir nurodo būdą, kuriuo jis būna pasaulyje.

Vardai, kaip ir kūnai, yra skirtingi, įvairūs. Romano erdvėje susiduria du skirtingi vardai, dvi skirtingos vardų kūnų struktūros: švelnus, minkštas, pasiduodantis išoriniam spaudimui Ilja Iljičius Oblomovas ir tvirtas, stangrus užtikrintai įsitvirtinantis pasaulyje Andrejus Ivanovičius Štolcas.

Dviejų skirtingų ir nepanašių vienas į kitą vardų, kaip ir jų turėtojų, sąjungoje nėra nieko atsitiktinio ar nepagrįsto. Jie atitinka ir visiškai tenkina vienas kito poreikius. Pirmojo vardo minkštumas, nesugebėjimas veikti savarankiškai instinktyviai reikalauja kitos kalbinės struktūros įsikišimo, užvaldymo, o pastarajai įsitvirtinti reikia kontroliuojančio ir vadovaujančio objekto.

Visa pirma romano dalis – Oblomovo rytas – persmelkta Andrejaus Štolco laukimu, kai kūnas ilgisi kūno, vardas – kito vardo. Įvairiose situacijose Ilja Iljičius net septynis kartus pamini savo geriausio draugo vardą. Dar neturėdamas suprati- mo apie Štolco išvaizdą, skaitytojas gali neakivaizdžiai su juo susipažinti, susidurdamas su šio veikėjo vardu, jo kalbiniu kūnu ir jame slypinčiu psichoemociniu „turiniu“. Įspūdis, patiriamas susidūrus su šiuo skambiu ir stipriu vardu, tampa savotišku tiltu, vedančiu skaitytoją į susitikimą su veikėju ir jo materialiuoju kūnu, pasižyminčiu analogiškomis savybėmis. „Štolcas buvo visas sudėtas iš kaulų, rau- menų ir nervų kaip grynakraujis anglų arklys <...> kaip kad jo organizme nėra nieko nereikalingo, taip ir savo moraliniame gyvenime jis ieško pusiausvyros tarp praktinės pusės ir dvasinių poreikių <...> Jis eina tvirtai, žvaliai griežtai tausoda- mas darbo, širdies bei dvasinių jėgų sąnaudas“ (Ibid., 175).

Dončiarovo romane pagrindinio veikėjo, kaip, beje, ir bet koks kitas, vardas tarpsta tarp kitų vardų-kūnų, nes jau rasdamasis vardas ima kontaktuoti, „susiti- kinėti“ su kitais vardais. Pasak Viktorijos Daujotytės, „Žmogaus pasaulyje susitiki- mas yra esminis. Būdas, kuriuo būname. Būdai, kurie mus nulemia. Susitinkame vienas su kitu, su mylimais, bičiuliais, draugais, priešais, su gamta, su kūriniais, su daiktais. <...> Susitinkdami su kitais lyg išeiname iš savęs, bet ir išliekame savyje“ (D a u j o t y t ė 2007, 115).

Svarbu ir tai, kad susitikimas niekur nedingsta, neišnyksta jo svarba ir kalbos lauke, priešingai, ši galimybė iškyla iš prielaidos, kad pačioje kalbos pradžioje, „dar nekalbiniuose pradmenyse glūdi susitikimas <...> susitikimas kalboje palaiko ryšį, artumą matyti, girdėti, liesti“ (D a u j o t y t ė 2003, 67).

Oblomovui susitikimas su artimiausiu draugu Štolcu, prisilietimas prie jo reiškia ir prisilietimą prie ritmo, kuriuo yra persmelktas šio vardo nešiootojo kūnas, vadinasi, ir pats vardas, jo kalbinės struktūros. „Ritmas yra didžioji bendrybė – vi- satos, kosmoso, žmogaus pasaulio savybė. Visa, kas yra, yra ritmiška. <...> Visuoti- nis, bendrasis ritmas sąmonės perimamas individualiai, atskirai, priklausomai nuo kūno prigimtinio širdies, kvėpavimo, judėjimo, kalbėjimo ritmo“ (D a u j o t y t ė 2007, 84).

Štolco kūnu vilnijantis ir visą jo esatį, įskaitant ir vardo struktūras, pasiekian- tis ritmas yra identiškas niekuomet nesustojančiam, viską persmelkiančiam, pri-

traukiančiam ir savo valion pajungiančiam didmiesčio (Sankt Peterburgo) ritmui. Būtent nuo šio ritmo bėga, visais įmanomais būdais saugosi Oblomovas, apgaubdamas save tingaus ir nepaslankaus kūno apvalkalu ir tokiu pačiu minkštu, aplinkinio pasaulio šurmulį absorbuojančiu vardu, neleidžiančiu savo šeiminingą nervinančiam, jo jautimus dirginančiam ritmui persismelkti per žodines struktūras ir iš ten pasklisti po Iljos Iljičiaus kūną.

Tačiau susidūrus dviem vardams neišvengiamai nugalė turintis stipresnę struktūrą ir energetiką Oblomovo bičiulio vardas. Energija, sklindanti iš Štolco vardo, pasklinda po protagonisto vardo kūno narius, užvaldo ir materialų Iljos Iljičiaus kūną, priverčia jį judėti, „išeiti“ iš sąstingio būsenos. Pakeltas Štolco nuo sofos Oblomovas „protestavo, skundėsi, ginčijosi, tačiau buvo savo draugo kviečiamas ir visur jį sekdamas“ (Г о н ч а р о в 2002, 187). Galiausiai pavargęs, išsekęs nuo Štolco pasiūlyto ritmo Ilja Iljičius sukilo prieš jam primestą judėjimo tempą ir guldamasis atgal į lovą pareiškė: „Nepatinka man tas jūsų Peterburgo gyvenimas!“ (Ibid., 218).

Kaip vienas žodis ieško kito žodžio, taip vardas ieško kito vardo. Vardas pasirodo tik vardui: energija, cirkuliuojanti vardo struktūrose, veržiasi į išorę, ieškodama kontakto, susitikimo su gimininga energija, kūnu. Oblomovui susitikus su Olga Sergejevna Iljinskaja pirmiausia kalbiniu lygmeniu, susilietus, o vėliau ir susiliejus vardams, vardų kūnams, įvyksta susitikimas su kalbiniu savimi kitu. Taip realizuojamas abipusis troškimas kitą įsileisti į save, ištirpstant jame pačiame.

„Kalboje slypi galia, didesnė už atskiro individo galimybes. Meilė yra didesnė už mylinčius, kalbos erosas stipresnis už kalbantį. Bet kalbančiojo ir kalbėjimą suvokiančiojo galioje yra kalbos erosą sužadinti, duoti impulsą jam skleisti“ (D a u - j o t y t ė 2003, 60). Todėl nieko nuostabaus, kad susitikus lėtam, tingiam Iljai Iljičiui Oblomovui ir energingai, aktyviai Olgai Iljinskajai vieno vardo garsinis kūnas be didesnių kliūčių įsiterpia, integruojasi į kito vardo garsyną, apglėbdamas jo kūno narius.

„Pačiose pirminėse kalbėjimo galimybėse slypi kuriančiojo meilės galia, sinerginis veikimas išvien“ (Ibid., 60). Kalbiniame lauke susijungus dviem giminingoms energijoms, joms susitapatinus, nepaprastai išauga jų gyvybinis potencialas, kuris iš kalbinės plotmės perteka į veikėjų kūnus, transformuodamas juos ir pripildydamas gyvybinių galių. Energija, užgimusi dviejų vardų sandūroje, ne tik sustiprina jų turėtojus siejantį ryšį, bet ir atveria suvokiančiam ir patiriančiam kūnui naujas patirtis, praplečia jutimines galimybes. Iljos Iljičiaus kūnas tarsi atgimė: „<...> blausus, mieguistas veidas beregint pasikeitė, akys atsivėrė, skruostai paraudo, mintys sukruoto; akyse blykstelėjo troškimas ir valia“ (Г о н ч а р о в 2002, 166).

Pažymėtina, kad Oblomovo dvasinę ir fizinę transformaciją išprovokavo ne tik Olgos elgesys, veiksmai, bet ir žodžiai, garsai, nutiesę jutiminį tiltą tarp dviejų kalbinių ir fizinių kūnų, atradusių vienas kitame save. Neatsitiktinai klausydamasis Olgos dainavimo protagonistas išgyvena savotišką dvasinio pakilimo, palaimos būseną. Mylimosios balsas prasiskverbia į veikėjo kūną, jautimus. „Gyvenimas, gy-

venimas ir vėl man atsiveria! – kalbėjo jis lyg kliedėdamas, – štai jis jūsų akyse, jūsų šypsenoje, šitoje, šitoje šakelėje, dainoje *Costa diva...* visas čia...“ (Ibid., 248). Taip per žodį, garsą Oblomovui atsiveria iki to momento svetimas ir bauginantis, aktyvus, dinamiškas garsinio pasaulio kūnas.

Su pažįstamu, bet iki galo nepažintu ir neįsileistu į savo esybės gelmes garsiniu pasaulio kūnu susiduria ir Olga. Įvyksta tai, ką kažkada jaunai, savo vidinių galių ir aplinkinio pasaulio dar nepažinusiai merginai išpranašavo Štolcas: „Kada suklestės visos jūsų organizmo jėgos, tada užvirs gyvenimas ir aplinkui jus, ir jūs pamatysite tai, kam dabar užmerktos jūsų akys, išgirsite, ko dar iki šiol negirdite: suskambės nervų muzika, išgirsite sferų ošimą, klausysitės, kaip auga žolė“ (Ibid., 225).

Štolco išpranašautas atsivėrimas pasauliui įvyksta tik dviejų vardų susijungimo epicentre. Susijungimas, „pertekėjimas“ į kitą garsinį pavidalą sudaro sąlygas praplėsti pažįstamo pasaulio ribas, rasti naujus jo suvokimo būdus. Įvykę pokyčiai stipriai paveikė Olgą: sustiprėjo, paastrėjo visos juslės, aplinkinio pasaulio suvokimas: „Medžiai miške tie patys, bet jų ošime radosi ypatinga prasmė: tarp jų ir jos išgalėjo gyvoji santarvė <...> Gėlė išsiskleidžia, ir ji tarytum jaučia jos alsavimą“ (Ibid., 253).

Taip vienas vardas-kūnas perteka į kitą vardą-kūną ir leidžia pertekėti savimi, pripildydamas gyvybinės energijos ne tik kalbiniu, bet ir materialiu lygmeniu šių vardų turėtojų kūnus. Vis dėlto šiai sąjungai, kurioje visapusiškai (kalbiniame ir fiziniame pasaulyje) atsiskleidė, atrado viena kitą dvi esybės, nebuvo lemta pakankamai sutvirtėti ir išlikti.

Viena iš priežasčių, nulėmusių Olgos ir Oblomovo išsiskyrimą, slypi ir protagonisto mylimosios vardo struktūros ypatumuose. Oblomovo išrinktosios vardas ir pavardė, ypač pastaroji, sėkmingai integravosi į Iljos Iljičiaus vardo kūną, sugebėjo pramušti jį gaubusį sąstingio kiautą ir įkvėpė naujų gyvybinių jėgų. Tačiau Olgos tėvavardyje (Sergejevna: „Sergejus – didis, didžiai gerbiamas“ (М и р о н о в 1998, 153) aptinkama ir tai, kas ją nesąmoningai atstūmė nuo tam tikrą potencialą turinčio, bet iš prigimties silpno ir bejėgio vardo kūno, kurio visaverčiam funkcionavimui užtikrinti būtina nuolatinė stimuliacija, gyvybingesnės ir aktyvesnės, tvirtesnį „sukibimą“ su garsiniu pasaulio kūnu turinčios kalbinės struktūros įsikišimas, sąlytis su stipresne energetika pasižyminčiu vardu.

Didingumas ir orumas, slypintis Oblomovo mylimosios vardo struktūroje, vėrauja ir Olgos Iljinskajos kūne, jos judesiuose: „Aukštoka jos ūgį visai atitiko galvos dydis, galvos dydį – veido ovalas ir proporcija; visa tai savo ruožtu derinosi su pečiais, pečiai – su liemeniu <...> Olga vaikščiojo trupučiuką į priekį palenkusi galvą, grakščiai, iškilniai rymančią ant plono, išdidaus kaklo; judėjo lygiai visu liemeniu, žengdama lengvai, beveik nepastebimai“ (Ibid., 206).

Natūralus ir sklandus, nesukeliantis jokių komplikacijų kalbinio kūno prasiškerbimas ir sklaida fiziniame Olgos kūne dar kartą primena, kad vardas yra ne tik kūniškas, bet ir įkūnytas, priklausantis nuo turėtojo kūno galimybių. Aktyviai, gyvybingame kūne vardas gyvena visavertį „gyvenimą“ – tai namai, kuriuose

jis jaučiasi savas. Nejudriame kūne vardas, kaip ir kalba aspkritai, nyksta, praranda savo gyvybingumą. Nepaslankus, nejudrus, nesugebantis palaikyti gyvybingų santykių su pasauliu Oblomovo kūnas užslopina kalbinėje plotmėje dviejų vardų sąjungos pagimdytą gyvybinę energiją, sugebėjusią pažadinti jį naujam gyvenimui. Po tam tikro laiko Olga pastebi, kad „per vasarą žiedą sukrovusi meilės poema tartum subliūško, slinko tingiai, lyg ji būtų pritrūkusi turinio“ (Ibid., 363).

Dviejų giminingų kūnų susijungimas kalbinėje plotmėje yra neįmanomas dėl vieno iš vardo turėtojų kūno apibrėžtumo ir jo vardo struktūros silpnumo bei kito partnerio varde išreikšto poreikio būti tik su sau lygiu, nereikalaujančiu nuolatinių paramos ir dvasinės donorystės, galinčiu įnešti svarų ir lygiavertį indėlį į bendrabūvį.

Apibendrinant galima pasakyti, kad Gončiarovo romane vardas reiškiasi kaip kūnas, išnyrantis, pasirodantis ir veikiantis tarp kitų vardų-kūnų. Kalbant apie vardą, kalbama ir apie kūną. Vardo kūniškumas skleidžiasi kalbiniais energetiniais pavidalais, kurie yra tiesiogiai susiję su vardo turėtojo kūnu, jo ypatumais ir galimybėmis.

Svarbu ir tai, kad *Oblomove* kūnas niekada nepasilieka anapus vardo. Savas kūnas lieka ir rodosi pasakytame ar parašytame varde, „telpa“ jo struktūroje. Savo ypatybėmis jis atsiskleidžia ir prasitęsia varde. Ištartas ar parašytas vardas išplečia veikimo galimybių lauką juntančio kūno suvokiamame ir patiriamame pasaulyje.

Šaltinis ir literatūra

- D a u j o t y t ė 2007 – Viktorija Daujotytė, *Aplėbiantis mąstymas*, Kaunas: Šviesa.
- D a u j o t y t ė 2003 – Viktorija Daujotytė, *Literatūros fenomenologija*, Vilnius: Vilniaus dailės akad. 1-kl.
- Г о н ч а р о в 2002 – Иван Гончаров, *Обломов*, Екатеринбург: У-Фактория.
- Л о с е в 1990 – Алексей Лосев, *Философия имени*, Москва: Издательство «Московский университет».
- М и р о н о в 1998 – Валерий Миронов, *Имени тайная власть*, Москва: Гранд-Фаир.
- С у п е р а н с к а я 1973 – Александра Суперанская, *Общая теория имени собственного*, Москва: Наука.

Ramūnas Šilis

Vardas kaip kūnas Ivano Gončiarovo romane *Oblomovas*

S a n t r a u k a

Pagrindiniai žodžiai: *vardas, kūnas, kūniškumas, susitikimas, pasaulis.*

Ivanas Gončiarovas (1812–1891) – vienas žymiausių XIX a. rusų realistinės prozos kūrėjų. Rašytojo kūriniai pasižymi nepaprastu vaizdingumu, ryškiais, išimamais veikėjų paveikslais. Autorius daug dėmesio skiria personažų kūno vaizdui. Gončiarovo romane *Oblomovas* tarp kūno ir pasaulio susiklosto santykiai, prilygstantys lygiaverčiam dviejų kūnų (žmogaus ir pasaulio) „bendravimui“. Subjektas liečia ir yra liečiamas, regi ir yra regimas, kalba ir yra kalbinamas.

Kūnas aptinkamas ir rodomi per kalbą, kalboje. Pati kalba yra kūniška, fiziologiška, įkūnyta. Šiame kontekste ypatingas vaidmuo tenka asmens vardui. *Oblomove* vardas reiškiama kaip kūnas, išnyrantis, pasirodantis ir veikiantis tarp kitų vardu-kūnų. Kalbant apie vardą, kalbama ir apie kūną. Vardo kūniškumas skleidžiasi kalbiniais energetiniais pavidalais, kurie yra tiesiogiai susiję su vardo turėtojo kūnu, jo ypatumais ir galimybėmis. Išstiriamas ar parašomas vardas išnirdamas iš kalbinės anapusybės, pasirodo žmogaus gyvenamajame pasaulyje įgaudamas pavidalą, kūniškumą. Romane šis pasirodymo, išterpimo į būties struktūras momentas yra esminis. Pirmiausia, su kuo susiduria skaitytojas *Oblomove*, atverdamas naują patyrimo horizontą, yra vardas, iš kurio prasideda visa, kas vėliau materializuojasi tekste kaip konkretaus veikėjo paveikslas.

Svarbu ir tai, kad kūnas niekada nelieka anapus vardo. Savas kūnas lieka ir rodomi pasakytame ar parašytame varde, jo struktūroje. Savo ypatybėmis jis atsiskleidžia ir tęsiasi varde. Vardas išplečia veikimo galimybių lauką juntančio kūno suvokiamame ir patiriamame pasaulyje.

Ramūnas Šilis

The Name as a Body in the Novel *Oblomov* by Ivan Goncharov

S u m m a r y

Keywords: *name, body, carnality, meeting, world.*

Ivan Goncharov (1812–1891) is one of the most famous writers of the Russian realistic prose of the 19th century. Pieces written by the writer are characterised by picturesqueness, bright, absorbing pictures of characters. The author in his texts pays particular attention to the characters' body. In the novel *Oblomov*, the relations between the body and the world are shown equal to the “communication” between the two bodies (the human and the world). The subject touches and is touched, sees and is seen, talks and is talked to.

The body is found and shown through the language, in speech. The language itself is rather carnal, physiological and incarnated. In this context, a particular role falls on the person's name. In the novel, the name manifests itself as a body, surfacing, appearing and acting among other names-bodies. Talking about the name, we also talk about the body. The carnality of the name expresses itself in linguistic-energetic shapes which are directly related to the body of the bearer of the name, his/her singularities and opportunities.

The name which is pronounced or written down, when surfacing from the linguistic ulterior side, appears in the person's habitable world, acquiring the shape and carnality. In the novel, the moment of such appearance, inclusion into the structures of existence is substantial. The first thing the reader encounters in the novel *Oblomov*, when opening a new horizon of experience, is the name from which begins everything what afterwards is materialized in the text as the picture of the specific character.

Moreover, it is very important that the body never remains beyond the name. The own body remains and shows up in the name pronounced or written down as well as is included into the structure. It reveals its singularity and continues within the name. The name expands the field of opportunities in the world perceived and experienced by the sentient body.

R a m ū n a s Š I L I S

Literatūros istorijos ir teorijos katedra

Šiaulių universitetas

P. Višinskio g. 38

LT-76352 Šiauliai

[ratutoster@gmail.com]